

smyslu §u 3 tohoto zákona. Stavší se náhrada škody ze spisů zřejma není.

Čís. 1668.

Pojem »pro svůj užitek« (§ 171 tr. zák.) neznamená každý, i jen nepřímý prospěch, jež pachatel z předmětu má, nýbrž toliko ten, že cizí věc bezúplatně na sebe převede nebo jinému opatří. Není krádeží, vzal-li si kdo věc jen ku zajištění pohledávky, proti majiteli skutečně mu příslušející.

(Rozh. ze dne 13. června 1924, Zm II 82/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 4. ledna 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ů 171, 173, 179 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

důvodech:

V příčině kožešiny, pro jejíž odnětí Erně K-ové byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže, prohlašuje rozsudek omluvu obžalovaného, že si kožešinu vzal jako zástavu, poněvadž mu K-ová nezaplatila svůj dluh 130 Kč, za bezvýznamnou, poněvadž obžalovaný vzal kožešinu bez přivolení K-ové v její nepřítomnosti, což činí skutek krádeží, na čemž též ničeho nemění okolnost, K-ovou potvrzená, že jí Marie B-ová řekla, že Julius si tu »kočku« vzal. Stížnosti nelze upříti oprávnění, vytýká-li rozsudku neúplnost (§ 281 čís. 5 tr. ř.) a nesprávné právní posouzení věci (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), které právě soud vedlo k tomu, že se onou omluvou stěžovatelovou blíže nezabýval, a potřebných zjištění o její pravdě či nepravdě neučinil. Neboť, vzal-li si skutečně stěžovatel, jak tvrdil, kožešinu jen do zástavy za splatný již dluh 130 Kč Erny K-ové, učiniv o tom bytné Erny K-ové Marii B-ové sdělení, aby to K-ové oznámila, jevila by se skutková podstata krádeže v zákonném svém znaku »pro svůj užitek« alespoň pochybnou a řešiti bylo by otázku, zda nešlo o pouhou svémoc, mající v zápětí jen civilně právní následky. Neboť »pro svůj užitek« neznamená každý i jen nepřímý prospěch, jež pachatel z předmětu má, nýbrž toliko ten, že pachatel cizí věc bezúplatně na sebe převede nebo jinému opatří. Toho předpokladu však by zde nebylo, vzal-li si pachatel předmět jen ku zajištění skutečně příslušející mu proti majiteli pohledávky. Zda by ovšem i pak nepřišla tu vzhledem k povaze kožešiny jako věci ukradené v úvahu trestní odpovědnost stěžovatelova dle §u 185 tr. zák., nebudiž zde řešeno.

Čís. 1669.

Pokud předložení předstíraného účtu soudu na průkaz nájemníkům ve smyslu §u 12 čís. 4 zákona na ochranu nájemníků ze dne 26. dubna

1923, čís. 85 sb. z. a n. započítatelných nákladů spadá pod skutkovou podstatu zločinu podvodu.

(Rozh. ze dne 13. června 1924, Zm II 117/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného Václava Ch-y do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 19. prosince 1923, jímž obžalovaný uznán byl vinným zločinem spoluviny na podvodu dle §§ů 5, 8, 197, 200, 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek, dle §u 290 tr. ř. též ohledně spoluobžalované Františky H-ové a vrátil věc soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek, jímž obžalovaní Františka H-ová a Václav Ch. uznáni byli vinnými zločinem nedokonaného podvodu po případě spoluvinou na něm, napadá zmateční stížnost Václava Ch-y z důvodu §u 281 čís. 4, 5, 9 a) a 10 tr. ř. V zásadě nelze přisvědčiti zmateční stížnosti, pokud tvrdí, že zjištěné jednání, totiž předložení předstíraného účtu na průkaz dle §u 12 čís. 4 zákona o ochraně nájemníků z roku 1923 (sb. z. a n. čís. 85) nájemníkům napočítaných nákladů na opravy domu vůbec nemůže zakládati podvod, jelikož prý dle §u 23 citovaného zákona soud věc projedná, přibera strany, proveda potřebná šetření v řízení nesporném a vyslechna po případě i znalce, takže předložení předstíraného účtu jest nezpůsobilým prostředkem k oklamání a jde prý toliko o civilněprávní bezpráví. Byť i v prostém tvrzení nepravdivých skutečností v soudním řízení sporném nebo nesporném nebylo lze ještě spatřovati lstivé předstírání, jaké předpokládá § 197 tr. zák., přechází věc již na půdu trestní, jakmile bylo použito k opření nepravdivého tvrzení padělaných průvodů, za jaké pokládati sluší i předstírané účty. Než v tomto případě zjišťuje sám rozsudek, že práce toho rázu, na jaké zní předstíraný účet, byly, byť i ne obžalovaným Ch-ou, jímž účet na požádání obžalované H-ové byl vystaven, v době s hlediska §u 12 čís. 4 zákona na ochranu nájemníků v úvahu přicházející — po 3 květnu 1920 — konány a znalcem B-ou na 1.500 Kč oceněny, a udal při hlavním přelíčení svědek Jindřich B., o němž se ovšem důvody rozsudku vůbec nezmiňují, aniž by to zmateční stížnost jako zmatek §u 281 čís. 5 tr. ř. uplatňovala, že on za práce tohoto druhu v květnu a červnu 1920 v dotyčném domě konané podal mezitím zemřelému manželovi obžalované H-ové účet na 2.880 Kč. A třebaže by ovšem i tu vzhledem k 3.744 K 80 h, na něž vystaven byl účet Ch-ův, mohlo jíti o nedokonaný zločin podvodu, — předpokládaje u obžalovaných rozsudkem vůbec nezkoumanou znalost předpisů §u 12 čís. 4 zákona na ochranu nájemníků, dle něhož napočítati lze nájemníkům náklady na opravy jen za dobu po 3. květnu 1920, stává se alespoň pochybnou kvalifikace podle §u 203 tr. zák., poněvadž soud nalézací za podklad zamýšlené škody, 2.000 Kč převyšující, vzal peníz znalcem za konané práce přiměřeným uznáný, kterýžto nemusí se nutně krýti, a v tomto případě vzhledem k výši účtu

B-em podaného též skutečně značně se odchyloval od peníze, majitelce domu za konané práce účtovaného. Že účet vystaven byl živnostníkem, který sám alespoň dle §u 12 čís. 4 zákona napočítatelných prací nekonal, nemůže spadat s hlediska zločinu podvodu na váhu, pokud opravy tyto skutečně v uvedené době byly provedeny. Jeví se tedy za těchto okolností odsouzení obou obžalovaných alespoň na podkladě nynějších zcela nepostačitelých skutkových zjištění rozsudku dle §u 281 čís. 9 a), 10 tr. ř. zmatečným. U obžalovaného Ch-y pak přistupuje k tomu ještě právem uplatňovaný jím zmatek §u 281 čís. 4 tr. ř. Obhajoba navrhovala ohledně tohoto obžalovaného při hlavním přelíčení 1. výslech bývalého pomocníka K-a o tom, že stěžovatel u H-ové skutečně práce konal, 2. výslech svědkyně H-ové o tom, že účet, o nějž jde, H-ová svědkyni sama diktovala. Soud nalézací zavrhl návrhy jako »nerozhodné a zbytečné«, bez bližšího odůvodnění, jakého by bylo vyžadovalo toto usnesení, o němž platí rovněž obdobně předpis §u 270 čís. 5 tr. ř. Již návrh ad 1. nelze uznati zbytečným pro posouzení podvodného úmyslu stěžovatelova, když soud nalézací vyloučil, že obžalovaný Ch. práce v účtě vykázané vůbec, natož v roce 1921 nekonal, a jinak jen zjistil, že Ch. věděl, že obžalovaná H-ová potřebuje účet »pro soud«, nikoli však též, v jaké »soudní« záležitosti, a že měl znalost předpisů zákona na ochranu nájemníků, zejména jeho předpisu §u 12 čís. 4. Tím méně však směl pominouti soud návrh ad 2. vzhledem k obhajobě navrhovatelově, že věřil plně H-ové, jež účet sama diktovala, a byl plně přesvědčen, že účtem vykázána jest pravda. Přes toto hájení se obžalovaného Ch-y přechází rozsudek zcela nejasným obrátem, že, i kdyby bylo správné, že stěžovatel nepsal účet sám, stačí pro jeho vinu, že o vystavení účtu věděl, vydání jeho jako mistr stolařský umožnil a přejal tak zaň plnou právní zodpovědnost. Že toto stanovisko soudu nelze srovnati se zásadou §u 5 tr. zák. o trestní zodpovědnosti za podvod, použitím účtu snad spáchaný, jest na snadě, jelikož teprve přesným zjištěním okolností, za nichž ke zhotovení účtu došlo, lze posouditi, zda obžalovaný vůbec tak daleko sahající znalost jeho obsahu měl, aby již za účet sám, neřku-li teprve za další použití nepravého účtu mohl býti učiněn trestně odpovědným. Bylo proto již z těchto úvah vyhověti zmateční stížnosti Václava Ch-y, aniž třeba bylo i dalšími výtkami rozsudku činěnými zvláště ještě se zabývati.

Zmateční stížnost obžalované Františky H-ové byla usnesením zemského trestního soudu v Brně ze dne 28. ledna 1924 zavržena dle §u 1 čís. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878, jelikož nebyla včas ohlášena. Poněvadž tytéž důvody, na nichž se zakládá zrušení rozsudku ve prospěch obžalovaného Václava Ch-y, jsou ku prospěchu také spoluobžalované Františce H-ové, bylo zrušovacímu soudu postupovati též ohledně této obžalované tak, jako kdyby dotčené důvody zmatečnosti byly bývaly jí uplatňovány a bylo proto dle §u 290 tr. ř. i ohledně ní rozsudek první stolice zrušiti.

Čís. 1670.

Listinný podvod.

Nejde o překročení obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), byli-li obžalovaný